

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680, тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42
<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 386-р/пк-ск від 26.03.2015

вих. лист від

№

Inkla Trading & Engineering GmbH
Volkermarkter Ring 14/3/23
9020 Klagenfurt am WS/Austria

Представництво Inkla Trading &
Engineering GmbH

вул. Ярославів Вал, 19, офіс 19, м.
Київ, 01054

Державне підприємство
"Національна атомна
енергогенеруюча компанія
"Енергоатом"

вул. Ветрова, 3, м. Київ, 01032

Уповноважений орган з питань
державних закупівель

Державна казначейська служба
України

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель (надалі – Колегія), розглянувши скаргу Inkla Trading & Engineering GmbH (надалі – Скаржник) від 27.02.2015 № 45 (zareestrovanu в Комітеті 27.02.2015 за № 8-20/398-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо порушення державним підприємством "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" (надалі – Замовник) порядку проведення процедури закупівлі – "код 28.29.1. Комплект обладнання для очищення парогазового середовища для енергоблоку №1 ВП ЮУАЕС" [оголошення № 146508, оприлюднене на веб-порталі

Уповноваженого органу, бюлетень від 21.07.2014 № 46(21.07.2014)] (надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про порушення Замовником порядку проведення Процедури закупівлі та просить зобов'язати Замовника внести зміни до документації конкурсних торгів (надалі – Документація).

Рішенням Колегії від 27.02.2015 № 214-р/пк-ск Скарга була прийнята до розгляду та Процедура закупівлі призупинена на строк до винесення рішення за Скаргою.

У відповідь на запит Колегії від 27.02.2015 № 20-29.3/06-500-дз Замовник листом від 05.03.2015 № 3348/10 надав копії документів та пояснення щодо проведення ним Процедури закупівлі.

У ході розгляду наданих Замовником документів, Колегія встановила наступне.

Скаржник повідомляє, що Документація (зі змінами) містить наступну вимогу: "конструкція устаткування і застосовувана технологія повинна бути апробована шляхом дослідної експлуатації не менше одного року на енергоблоці з реакторами з водою під тиском (PWR), яка підтверджується відповідним документом".

За твердженням Скаржника, вказана вище вимога Документації є дискримінаційною та необґрунтованою, оскільки система примусового скидання тиску із СГО (система герметичної оболонки) – це система фільтрації парогазової суміші від радіоактивних аерозолів і пилу у випадку важкої аварії на енергоблоці, пов'язаної з розплавом корпусу реактора. Під час такої аварії з витіканням розплавленого ядерного палива на бетонні конструкції очікується утворення великої кількості парогазової суміші, насиченої радіоактивними аерозолями та продуктами горіння, що призводить до підвищення тиску в герметичній оболонці. Для запобігання можливого подальшого руйнування гермооболонки необхідно скинути надлишковий тиск, не завдавши сильного радіоактивного забруднення навколишньому середовищу, для чого й призначена система примусового скидання тиску із СГО. Скаржник стверджує, що під час нормальної експлуатації АЕС, включаючи проектні аварії, така система не приймає будь-якої участі в роботі енергоблоку і є фізично ізолюваною від інших систем АЕС.

Враховуючи наведене, Скаржник робить висновок, що системи примусового скидання тиску із СГО насправді ніде не були апробовані шляхом дослідної експлуатації. Періодичне опосвідчення та випробування відповідно до регламенту експлуатації має відношення лише до перевірки функціональності трубопровідної арматури та датчиків температури і тиску, встановлених в системі, а також герметичності судів. Таке обладнання є серійним і давно використовується в інших системах АЕС із всіма типами реакторів. Періодичне випробування працездатності системи фільтрації в цілому фізично не можливе. Щодо випробувань таких систем або їх основних елементів на спеціальних стендах, які імітують умови запроектованої аварії, то в світі не існує жодної лабораторії, здатної змодельовати увесь набір умов, очікуваних під час розплаву корпусу реактора.

За твердженням Скаржника, всі існуючі системи примусового скидання тиску із СГО, які встановлені на зарубіжних АЕС, були розраховані і вироблені десятки років тому. На сьогодні ці системи є морально застарілими і повинні бути кардинально модифіковані із заміною основних елементів згідно з новими кодами для моделювання і розрахунків, щоб відповідати сучасним вимогам. Важливість системи фільтрації аварійного скидання парогазового середовища з ГО була по-новому оцінена лише після аварії на АЕС Фукусима, яка відбулась в 2011 році. На основі висновків, зроблених за результатами розслідування цієї

аварії, були визначені нові вимоги задля уникнення подібних катастроф у майбутньому. Скаржник зазначає, що запропонована ним інноваційна система "сухого" скидання тиску із СГО з самого початку розроблялась з урахуванням висновків з фукусімських подій. При цьому в її основі лежать рішення, які мають фактичний досвід використання за прямим призначенням на діючих ядерних об'єктах Європи та США, а саме – на підприємствах з виготовлення ядерної зброї, з утилізації ядерних відходів, а також в системах вентиляції з випуском безпосередньо в атмосферу майже на всіх АЕС Об'єднаного Королівства. Крім того, для підтвердження розрахунків основні елементи системи тестувались в умовах часткової імітації аварії. Тобто, по суті, запропонована Скаржником система фільтрації, на його думку, є єдиною системою, яка була апробована шляхом практичної експлуатації, але не на енергоблоці з реакторами з водою під тиском (PWR). Скаржник повідомляє, що відповідні референції, а також результати лабораторних досліджень і випробувань були надані в комплекті документів його пропозиції конкурсних торгів.

Замовник у своїх поясненнях по суті Скарги зазначає наступне:

"1. Загальні положення безпеки атомних станцій (НП 306.2.141-2008), затверджені наказом Держатомрегулювання України (далі - ДІЯРУ) від 19.11.2007 № 162, є нормативним документом, дія якого поширюється на АЕС. Відповідно до норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки України фільтруюче обладнання системи примусового скидання тиску є системою, важливою для безпеки (далі – СВБ), і має клас безпеки 3Н (зазначено у п. 1.5. ТТ. 1.0001.0060 "Технические требования и условия поставки оборудования для очистки аварийного сброса парогазовой среды из герметичной оболочки при тяжёлых авариях на энергоблоках № 1, 2 ОП ЮУАЭС" (далі - ТТ1.0001.0060) Додатку 3 ДКТ).

2. Вимогами п. 5.4. НП 306.2.141-2008 встановлено, що державне регулювання безпеки атомних станцій (далі – АС) здійснює ДІЯРУ відповідно до Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку". ДІЯРУ визначає критерії та вимоги щодо безпеки АС, видає ліцензії та дозволи на виконання робіт на відповідних етапах життєвого циклу АС, здійснює державний нагляд за дотриманням нормативних вимог та умов наданих дозволів, включаючи примусові заходи відповідно до законодавства.

3. Згідно з п. 4.2.3. НП 306.2.141-2008 до загальних організаційно-технічних принципів безпеки АС відноситься, зокрема, застосування апробованої інженерно-технічної практики.

4. У п. 6.1 НП 306.2.141-2008 зазначено, що технічні рішення, технології, конструкції, системи і елементи, матеріали, які закладені в проекті енергоблоку АС і використання яких передбачається при будівництві енергоблоку АС, повинні бути апробовані досвідом експлуатації, або їх застосовність повинна бути доведена результатами досліджень та випробувань. Вони вдосконалюються з урахуванням нових науково-технічних досліджень.

5. Порядок проведення модифікацій ядерних установок визначає нормативний документ НП 306.2.106-2005 "Вимоги до проведення модифікацій ядерних установок та порядку оцінки їх безпеки". Згідно з п. 1.2 вищевказаного документу експлуатуюча організація визначає необхідність проведення модифікації з власної ініціативи на підставі аналізу експлуатаційного досвіду (національного або міжнародного).

6. Відповідно до п. 1.4 НП 306.2.106-2005 технічні та організаційні рішення, які приймаються при проведенні модифікації, повинні базуватися на досягнутому рівні науки і техніки і відповідати вимогам нормативно-правових актів з ядерної та радіаційної безпеки та галузевих нормативних документів.

7. Згідно з п. 1.13 НП 306.2.106-2005 технічні рішення щодо модифікацій ядерної установки повинні бути апробовані перед впровадженням на ядерній установці.

8. Згідно з п. 1.14 НП 306.2.106-2005 під час проведення модифікації ядерної установки експлуатуюча організація повинна використовувати:

- новітні наукові дослідження;

- досвід (за наявності) проведення аналогічних модифікацій ядерної установки в Україні та інших країнах.

9. Згідно з п. 3.1 НП 306.2.106-2005 при проведенні модифікації експлуатуюча організація розробляє і погоджує з ДІЯРУ технічне рішення про введення в дослідну експлуатацію. Згідно п. 3.20 НП 306.2.106-2005 до технічного рішення про введення в дослідну експлуатацію додається програма дослідної експлуатації об'єкта модифікації.

10. Під час дослідної експлуатації системи примусового скидання тиску з СГО оцінюється вплив цієї системи на штатні проектні системи, так як система примусового скидання тиску з СГО має спільні елементи з штатною проектною системою.

11. Згідно з п. 3.13 НП 306.2.106-2005 після завершення дослідної експлуатації експлуатуюча організація проводить в установленому порядку приймальні випробування за участю міжвідомчої приймальної комісії. Програма та методика приймальних випробувань повинні бути узгоджені з ДІЯРУ до їх проведення.

При проведенні приймальних випробувань проводяться випробування на підтвердження гідравлічних характеристик системи примусового скидання тиску з СГО.

12. Згідно з п. 3.6 НП 306.2.106-2005 закупівля обладнання відповідно до проектів модифікації проводиться після погодження з ДІЯРУ технічних умов, технічного завдання (для виробів одиничного виробництва), технічних специфікацій (для імпорتنих поставок), технічних вимог (якщо інша документація не розробляється).

ДІЯРУ була проведена експертиза ТТ 1.0001.0060 на відповідність нормам правилам і стандартам, які діють в атомній енергетиці, і за результатами експертизи ТТ1.0001.0060 були узгоджені ДІЯРУ.

13. У п. 5.2.1 ТТ1.0001.0060, який відповідає нормативним документам, чинним в атомній енергетиці України, чітко встановлено, що саме "конструкція обладнання і застосована технологія повинна бути апробована шляхом дослідної експлуатації не менш, ніж одного року на енергоблоці з реактором з водою під тиском (PWR)...", а не система в цілому, як це стверджує Inkla Traiding & Engineering GmbH.

Вимоги до апробації спрямовані на недопущення постачання на АЕС для СВБ. обладнання, яке не має апробації та впровадження якого може мати катастрофічні наслідки для населення не тільки України. Впровадження на АЕС системи примусового скидання тиску з СГО є заходом, спрямованим на підвищення безпеки АЕС, а не на зменшення її безпеки шляхом впровадження не апробованих технічних рішень.

14. Згідно з аналізом, проведеним ДП "НАЕК "Енергоатом", на багатьох АЕС Європи (Франції, Німеччини, Швеції, Болгарії), США та Китаю різними виробниками вже реалізовані системи примусового скидання тиску з СГО. Ефективність цих систем підтверджена не тільки лабораторними випробуваннями, але й випробуваннями на спеціальних стендах, які імітують умови важких аварій; проведена кваліфікація обладнання на виконання функцій аварійного фільтруючого скидання тиску з СГО.

Встановлене на західних АЕС обладнання проходить періодичну перевірку згідно з регламентами нормативних документів. Його ефективність підтверджена як експлуатуючими організаціями (АЕС), так і незалежними контролюючими органами, на які покладена функція державного регулювання безпеки АС".

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Процедура закупівлі проводиться Замовником за процедурою двоступеневих торгів.

Відповідно до пункту 2 розділу III Документації попередня пропозиція конкурсних торгів, яка подається учасником процедури закупівлі, повинна складатися, зокрема, з документів, указаних у пунктах 6, 7 розділу III цієї документації.

Згідно з пунктом 7 розділу III Документації у складі пропозиції конкурсних торгів, учасник повинен надати копію ТУ або копію іншого документу, за яким такий товар

виготовляється, що підтверджує відповідність технічних характеристик своєї пропозиції технічним вимогам (додаток 3), підписану та завірену печаткою виробника цього товару.

Додаток 3 Документації містить "Технические требования и условия поставки оборудования для очистки аварийного сброса парогазовой среды из герметичной оболочки при тяжелых авариях на энергоблоках № 1, 2 ОП ЮУАЭС".

Згідно з підпунктом 5.2.1 пункту 5 додатку 3 Документації (зі змінами) конструкція устаткування і застосовувана технологія повинна бути апробована шляхом дослідної експлуатації не менше одного року на енергоблоці з реакторами з водою під тиском (PWR), яка підтверджується відповідним документом.

У пункті 7 розділу III Документації вказано, що продукція планується до застосування в СВБ.

На засіданні Колегії, яке відбулося 26.03.2015, представники Замовника надали на розгляд Колегії витяги з нормативного документу НП 306.2.106-2005 "Вимоги до проведення модифікацій ядерних установок та порядку оцінки їх безпеки", у пункті 1.13 якого вказано, що технічні рішення щодо модифікацій ядерної установки повинні бути апробовані перед впровадженням на ядерній установці.

Скаржник не надав документального підтвердження неможливості виконання вказаної вище вимоги.

Орган оскарження розглядає скаргу та приймає рішення на її підставі та в межах одержаної за скаргою інформації, виходячи з положень абзацу третього частини одинадцятої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про відсутність підстав для задоволення Скарги.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8 та статтею 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Відмовити Inkla Trading & Engineering GmbH у задоволенні скарги від 27.02.2015 № 45.

Рішення може бути оскаржено до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

С. МОРОЗ